

ISMAEL RENNA, VETERINARI DE CAVALLS

«Si es declara un cas, s'ha acabat tot»

Malgrat el catastrofisme que es respira, Barcelona encara pot acollir les proves hípiques. La pesta equina és de moment a 1.000 quilòmetres, i les autoritats sanitàries hauran d'evitar que es produeixi cap cas

Albert Punsola i Vilar

Què és la pesta equina i com s'encomana?

—La pesta equina és una malaltia vírica que afecta només els èquids i que té una mortalitat del 100%. Cal que se sàpiga que la transmissió d'un cavall a un altre és impossible, ja que aquest virus només es transmet per la sang. Vostè pot tenir un cavall amb la pesta equina al costat de l'altre, que si no hi ha un contacte sanguini, no es produirà el contagi.

—Aleshores, ¿qui la transmet?

—Pel que s'ha observat fins ara, es pot afirmar que només hi ha un mosquit, l'anomenat *Cullicoides*, que pugui transmetre la malaltia, picant primer un cavall amb el virus i després un altre que no el té i així li'l transmet. D'altra banda, i això és molt important, no es té constància que aquest mosquit visqui més amunt de la latitud de València, fet que redueix enormement el risc de contagi a les zones on no s'ha detectat.

—Així, ¿quin és el nostre grau de risc?

—Atenció, que no s'hagi detectat no elimina completament la possibilitat que hi sigui, com tampoc hi ha certesa total que sigui l'únic transmissor, però les observacions científiques així ho indiquen mentre no es demostrï el contrari.

—¿Pot haver-hi altres animals portadors de pesta equina?

—Efectivament, però només això, portadors, és a dir, tenen el virus però no el patiran mai ja que, com he dit, només afecta els èquids. Això suposa un greu problema perquè desconeixem quins són aquests potencials portadors, i si un mosquit en pica un i després un cavall, la transmissió es produeix igual que de cavall a cavall. No podem fer com a Toledo, el primer cop que es va parlar de pesta equina allà, es van pensar que els gossos la transmetien, aleshores van començar a matar gossos sense que s'hagués demostrat res.

—¿Per què tornem a parlar de pesta equina quan es va anunciar que ja havia estat eradicada?

—Perquè no ha estat ben controlada a Andalusia.

—¿Qui n'és el responsable o responsables?

«Els responsables de la difusió de la pesta són l'administració i els propietaris de cavalls andalusos».

—Primer, les autoritats sanitàries andaluses i després els ramaders propietaris de cavalls de tot Andalusia, que no han col·laborat en res, és a dir, movien i traslladaven els cavalls en ple focus de la pesta.

—¿És suficient l'establiment de la frontera sanitària per a garantir que estarem lliures de pesta equina, o fan falta altres mesures?

—Una frontera sanitària com la que s'ha instal·lat recentment, i si funciona rígidament seria suficient. Tot i així, calen altres mesures, la principal és que tots els ciutadans col·laborin amb les autoritats sanitàries, això vol dir que qui detecti moviments sospitosos de cavalls que poden haver-se escapolit del control sanitari, hauria de trucar immediatament a les autoritats. Així podrem evitar que entrin cavalls vacunats i això és molt important.

—¿Per què?

—És molt perillós el cavall vacunat perquè és, davant la picada dels mosquits que he esmentat, un focus de la malaltia, de la mateixa manera que un cavall que ja la té.

—Tornem a la frontera sanitària. Vostè parlava de rigidesa en relació a seguretat, però, ¿com pot ser rígida una frontera amb només dos punts de control?

—Efectivament, les autopistes per exemple no estan controlades i hi po-

den passar directament, per això li deia que el control ha de ser també interior amb la imprescindible col·laboració dels ciutadans. Especialment, perquè la picaresca no té límit, jo he sabut de casos en què han transportat cavalls en camions de mobles.

—Suposem que les autoritats catalanes aconseguirien un control no al 100%, però sí molt estricte. Donades aquestes condicions, ¿quant de temps caldria per eradicar la malaltia aquí?

—No, però és que no n'hi ha, de malaltia, només podem dir que la malaltia existeix quan es dona un cas, però és que fins ara, afortunadament, no s'ha donat cap cas de pesta equina a Catalunya. No lluitem tant contra la malaltia com contra la possibilitat que comencem a tenir-la. Estem en una tasca preventiva.

—¿Creu que corre realment perill la

Cens d'èquids als Països Catalans

	Cavalls	Mules	Ases	Femelles de ventre
Catalunya	10.400	3.200	1.100	— (1)
País Valencià	6.730	3.705	1.451	1.204 (2)
Illes Balears	4.330	2.177	1.655	254 (3)

Fonts: (1) Conselleria d'Agricultura Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya (1987).
 (2) Conselleria d'Agricultura i Pesca de la Generalitat valenciana (1989).
 (3) Conselleria d'Agricultura i Ramaderia del Govern Balear. (1988).

Equips amb DNI

Mentre centenars de cavalls ja han mort a Andalusia i el govern d'aquesta comunitat ja ha comandat milers de vacunes a Àfrica, les autoritats catalanes han barrat el pas als èquids del sud i han obert alhora la via de la picaresca. En les darreres tres setmanes han entrat a Catalunya cavalls provinents de Santander, Pamplona, Marid i Badajoz, però ningú pot garantir que aquest sigui el seu lloc d'origen, ja que poden haver estat perfectament importats d'Andalusia. Mentre a la Monumental de Barcelona han suspès el *rejoneo*, que es fa amb cavalls andalusos, fins a la fi de temporada. Pel que fa a la Conselleria d'Agricultura del País Valencià, ha establert control, i encara que voldria també una frontera com la del nord, sembla que els interessos de la compra il·legal pesen força a l'hora de prendre aquesta decisió. De tota manera, des del dia 17 no ha entrat al País Valencià cap cavall provinent d'Andalusia, segons fonts oficials, és clar. A Mallorca la insularitat és una protecció natural en aquest cas, si bé això no trau que les autoritats obliguin a posar en quarantena qualsevol èquid d'origen sospitós que arriba a les Illes. Aquestes mesures funcionen a les Balears des del primer brot de pesta equina l'any passat i no es van aixecar mai des d'aleshores: qüestió de previsió.

El combat contra la pesta equina no és serà només de fronteres, sinó que també es lliurarà a l'interior. Així, a Catalunya, els mossos d'esquadra aniran un per un a tots els llocs on li hagi cavalls per examinar el carnet d'identitat obligatori que la Generalitat distribuirà. La Generalitat valenciana també mamprendrà aviat una acció similar. El carnet per a cavalls serà més complet que acció similar. El carnet per a cavalls serà més complet que el dels ciutadans bípedes perquè hi haurà un registre dels seus moviments recents.

Albert Punsola i Vilar

DOMÈNEC UMBERT

«La picaresca no té límit: sabem que s'han transportat cavalls en camions de mobles».

celebració de les proves hípiques per als Jocs Olímpics?

—La situació és ara molt greu pel que fa a l'hípica en el Jocs Olímpics, però si es prenen les mesures necessàries d'aïllament, manteniment i control de la sanitat, encara som a temps que les proves d'hípica tinguin lloc a Barcelona.

—*¿I si es declarés un cas de pesta equina a Catalunya el 1990?*

—Llavors ja s'ha acabat tot. Es perdria tota credibilitat sobre el que han fet les autoritats sanitàries i les proves d'hípica definitivament no es farien.

—*El president del COI, Joan Antoni Samaranch, es va mostrar pessimista quant a la possible celebració a Barcelona de les proves d'hípica.*

—El que manifesta el president Samaranch és només una opinió, perquè fins que les autoritats no ho determinin, no es podrà afirmar res de manera taxativa.

—*¿Hi ha algú que pugui estar interessat que les proves d'hípica no es facin a Barcelona?*

—Sí, la mateixa Federació Equèstre Internacional, per raons econòmiques, ja que si no se celebren a Barcelona les proves hípiques, els beneficis d'aquestes proves ja no seran per al Comitè Organitzador de Barcelona sinó per a la Federació Equèstre Internacional.

—*Fins i tot ja han donat nombroses alternatives a Barcelona.*

—Sí, efectivament, de tot Europa, Alemanya, Anglaterra, França, Suècia. A més, hi ha el precedent de Melbourne el 1956, quan les proves d'hípica es van haver de fer a Estocolm.

—*¿Hi ha hagut pressions dels que no volen Barcelona com a seu de l'hípica?*

—I tant. Sobretot per part de la premsa, insistint en el fet que ja no hi ha res a fer. I això no és veritat, hi ha moltes coses a fer encara. L'altre dia, durant els campionats d'hípica de Rotterdam, el vice-president de la Federació Equèstre Internacional i president de la Federació Hípica alemanya va convocar una conferència de premsa dient coses com «no volem que les proves d'hípica se celebrin a Barcelona». Això, quan el comitè encara no ha dictaminat res. A més, en el marcador electrònic es passaven en els moments de descans textos d'articles recents d'*El País* sobre la pesta equina per a crear tot un ambient desfavorable entre la gent del món de l'hípica.

El que pretenen, més concretament, és que el comitè de Brussel·les declari zona endèmica i això seria una gran dificultat.

—*¿Per què?*

—Perquè el període de temps per a deixar de ser zona endèmica és superior a 10 anys i es declararia tot l'estat.

—*¿No hi hauria cap possibilitat de fer valer l'argument de Catalunya com a zona lliure per tots aquells controls estrictes que vostè m'ha esmentat?*

—Primer hem de mirar que Espanya no sigui declarada zona endèmica. Si ho fos, encara seria possible una solució política a alt nivell per a declarar certes zones de l'estat lliures de la malaltia. Però anem malament, perquè avui he tingut notícia que ha mort de pesta equina una euga a Sevilla i això vol dir que està pujant. S'ha de parar aquest focus immediatament i això no ho ha de fer el govern central sinó la Junta d'Andalusia que per això té plenes competències per fer-ho. I, quant a Catalunya, cal posar fortes multes de manera exemplaritzant a tot aquell que incompleixi les normes de les autoritats sanitàries. □